ANUL I. No. 5. Exemplarul 3 Lei Timişoara, Sâmbătă 25 Iunie 1932.

VREREA

Director:
Ion Stoia-Udrea

Redacţia şi Administraţia:
Timişoara, I., Str. E. de Savoya 4.

Abonamente: 120 lei anual; 10 lei lunar.

:—: Apare săptămânal :—:

RĂSCOLIRI...

Batjocurite şi luate în zeflemea, în multe ocazii chiar prigonite, partidele politice au primit de data aceasta din partea guvernului „specialiştilor" o complectă reabilitare: Când d-nii Iorga şi Argetoianu au preluat guvernul primul lor lucru a fost să pornească lupta de desfiinţare a partidelor politice. In bloc şi parţial fiecăruia i-au fost scormonite păcatele, le-au fost desvelite toate dedesubturile ruşinoase, nimic nu le-a fost cruţat, nici o meteahnă nu le-a fost tăiuinită. Guvernul specialiştilor decretase, autoritar şi definitiv, falimentul ultim al tuturor partidelor, fără excepţie, şi prin aceasta le contestase chiar dreptul la existenţă, necum la revenirea vre-odată la cârma Ţării. Fuseseră declarate ca inutile, mai mult chiar, atât d-l Iorga cât şi d-l Argetoianu nu au pierdut nici o ocazie mai ales în febra primelor luni, de a arăta pericolul pe care îl reprezintă aceste partide pentru însăşi viaţa Statului.

Iată însă că a venit falimentul, — de data aceasta într'adevăr definitiv, al guvernului „specialiştilor". Şi d-l Iorga a pornit pe drumul Canossei. „Reducerea salariilor cu 50% o poate face numai un guvern care se razimă pe un partid puternic..." declară D-sa la părăsirea fotoliului presidenţi-al şi cu aceasta şterge tot d-sa scuipatul cu care împroşcase timp de un an partidele. Printr'o singură frază d-sa retrage tot ce a vorbit timp de un an şi dă deplină satisfacţie partidelor politice.

Partidele politice au fost reabilitate deplin din partea guvernului „specialiştilor". Aceasta însă nu înseamnează încă aceia că şi Ţara le-a reabilitat. Rămâne încă de văzut dacă Ţara va face acelaş lucru, şi mai ales dacă-l va face faţă de toate, în bloc!

Ţara încă nu şi-a spus cuvântul...

*

Constituit în grabă şi cu o formaţie provizorie, guvernul d-lui Vaida are o situaţie dintre cele mai grele. Incercând în primele o momente o mascare sub denumirea „guvern de alegeri" a fost nevoit să renunţe repede la această amăgire, fără să fie putut atenua câtuşi de puţin ura clocotitoare a opoziţiei şi fără să fie putut arunca vălul de ceaţă asupra guvernării anterioare. Partidul naţional-ţărănesc plecase illo tempore dela putere într'adevăr obosit, cu cadrele într'o serioasă pornire de desagregare şi cu popularitatea aspru ciuntită în urma gravelor greşeli săvârşite. Imediat în urma plecării nu a putut începe procesul de refacere al cadrelor, dimpotrivă, a urmat momentan o delaxare firească, obişnuită timpurilor imediate de după cădere, — astfel că rentoarcerea prea grabnică la locul de conducere a găsit partidul cu rândurile neorânduite încă. Şi din alt punct de vedere rentoarcerea aceasta preagrabnică a fost o greşală. In intervalul scurt dela cădere până la revenire greşelile şi păcatele (unele fatale oricărui sfârşit de guvernare, altele obişnuite doar la guvernele dela noi) trecutului regim naţional-ţărănesc nu au putut fi uitate încă, ele sunt preaproaspete în amintirea maselor.

Popularitatea partidului mai este ştirbită şi de condiţiunile în cari a venit de data aceasta la putere. Se ştie că trimiterea acasă pe neaşteptate a guvernului Iorga a fost atribuită în primul rând presiunei streinătăţii, cari în legile aduse pentru uşurarea situaţiei economice a maselor văzuse o periclitare a intereselor bancherilor săi, interesaţi cu capitaluri considerabile la noi. Ori acceptarea formării guvernului de către partidul naţional-ţărănesc poate uşor însemna şi o acceptare a unor condiţiuni de ascultare faţă de streinătate, deci o ridicare a intereselor capitaliştilor streini deasupra intereselor maselor muncitoare din interiorul ţării, a căror situaţie de o excepţională gravitate a atins ultimile limite ale unei răbdări cunoscute ca incomensurabilă.

*

O greşală în senzul de mai sus a fost săvârşită chiar din primele zile ale guvernării. Unul dintre membrii marcanţi ai partidului naţional-ţărănesc, deci unul care reprezintă în mod serios opinia partidului, d-l Gafencu, s'a şi grăbit să anunţe modificarea legii pentru conversiunea datoriilor agricole. Această lege aşa cum a fost adusă nu satisfăcea în întregime necesităţile absolute ale plugărimei. Era o uşurare, nu însă suficientă. Ori din moment ce ea va fi modificată, după cum anunţă d-l Gafencu, pentru a o pune în concordanţă cu interesele bancherilor din streinătate, înseamnă că vor fi supuşi unui tratament mai aspru plugarii, înseamnă că greutatea cea mare va fi aruncată tot pe ei şi li-se va lua o bună parte şi din uşurarea, ea însăşi neindestulitoare, pe care li-o asigurase în formele ei actuale legea conversiunei.

Ori acest plan al guvernului, anunţat preatimpuriu, uşor îi poate scădea şi mai mult o popularitate, care astăzi este puţin îndoelnică.

*

O altă greşală a comis guvernul actual prin felul în care a înţeles să lupte împotriva grupărilor extremiste. Forţa nu rezolvă niciodată nimic. Ea poate să întârzie doar o desfăşurare de evenimente, dar nu să o nimicească pentru totdeauna. Dimpotrivă, reprimarea unui curent sau a unei mişcări prin forţă desvoltă o reacţiune şi mai puternică, *concretizată* într'o pasivitate tacită, care însă este mai primejdioasă decât gălăgia de pe stradă.

In definitiv este ştiut precis că de exemplu în Timişoara cele 10,000 de voturi date listei comuniste în trecutele alegeri nu înseamnă existenţa aici a 10,000 adepţi ai sovietelor roşii, ci doar existenţa a cel puţin 6-7000 de oameni disperaţi de mizerie şi cari şi-au perdut încrederea, nu în regimul actual, ci în reprezentanţii actuali ai regimului. Iar întrebuinţarea forţei îi va îndârji şi mai mult pe aceşti oameni, cari prin alte mijloace uşor puteau fi recâştigaţi din mâinile conducătorilor roşii. Necazul este însă că guvernele se gândesc numai în timpul alegerilor la combaterea mişcărilor extremiste, iar după aceia facă cine ce-o vrea! Rezultatele le ştim cu toţii apoi. Numai liniştitoare nu sunt.

*

Guvernul d-lui Vaida are de data asta toţii sorţii împotriva sa. Că va şti să răzbească sau nu, timpul o va arăta foarte curând.

Dar în definitiv care guvern din România a fost vre-odată aşa de prost încât să se lase trântit în alegeri? Christos să fie şi nu credem că ar putea săvârşi o asemenea minune.

i. s. u.

GLASURI UITATE

Poate că va părea multora inactuală problema de faţă. Suntem îndeajuns de cutropiţi de năcazurile noastre, ca să ne mai gândim şi la ale altora — se vor fi gândind mulţi. Totuşi nu este aşa. Dincolo de graniţele trasate volnic peste trupul unitar al Banatului, o minoritate românească, considerabilă ca număr, este hărăzită încetul dispariţiei. Zi cu zi se destramă acolo sufletul românesc, pe de oparte în urma apăsării şi prigoanei şovinismului sârbesc, iar pe de altăparte datorită nepăsării noastre crase.

Aici noi ne sbatem în năcazuri de ordin material, însă acolo se stinge un suflet românesc. Necazurile noastre vor trece odată şi odată, însă sufletul de acolo odată stins nimeni şi nimic nu-l va mai putea rechema la viaţă deplină.

Ce-am făcut noi pentru românii din Iugoslavia?

Un prieten mi-a povestit, acum câţiva ani, că a vroit că cumpere din fondul unei societăţi, ce urma să se desfiinţeze, cărţi pentru Românii din Iugoslavia. Trebuia însă pentru aceasta o aprobare a forurilor competente. A cerut-o deci, dar i-a venit un răspuns negativ. „Sunt alţi factori — glăsuia răspunsul — cari se interesează de soarta iugoslăvenilor, D-ta n'ai ce te amesteca". — Când mi-a spus-o, nu l-am crezut. Nici cum nu-mi puteam închipui, că şi dragostea de frate poate să fie monopolizată. Cum puteam să cred, că pentru a aduce o picătură de rouă în seceta de dincolo, trebue să fii privilegiat? Am văzut răspunsul, negru pe alb — cum s'ar zice — şi m'am resemnat, aşteptând mereu vreo manifestare a acelor, alţi factori. Au trecut ani la mijloc şi eu mereu urmăresc ziarele, mereu întreb în dreapta şi în stânga, doar — doar voiu reuşi să aud ceva. Nimic. Adecă: de... un fel nimic, cu rimă: „specific". Şoapte! cari, dacă s'ar dovedi adevărate, ne-ar îndreptăţi la o alternativă, sau: „parul şi la moalele capului, celor, pentru cari stâlpul infamiei n'ar însemna nimic, sau: constatarea, că suntem nişte mizerabili şi nişte ticăloşi fără pereche, nevrednici de numele de „frate".

Să mi-se erte, dar eu nu văd altă soluţie. Şi în timpul din urmă tot mai mult se ventilează prin oraş, — că cu toate necazurile, ce ne pasc — se pun la dispoziţie ajutoare, dar ele nu ajung la destinaţie, ci iau alte drumuri, lăsând să spereze mereu pe nişte amărâţi, cari azi mâine nici să citească româneşte nu mai ştiu, într'un ajutor, ce nu mai vine. Pentrucă un lucru este cert: ajutorul mereu întârzie! Acesta-i adevărul. Dar acest lucru nu se poate afla la banchetele şi recepţiile oficiale, nu se poate constata din Timişoara. Numai aceia o pot şti, cari an de an — ducându-se dincolo — trebue să roşească mereu la strigătele disperate de ajutor. Se cer probe? Câte nu se pot spune! Câte probleme nu reclamă o rezolvire cât mai grabnică. Dacă mai există în noi, bănăţenii ajunsi dincoace, o fărâmă de omenie, atunci ar trebui să ne adunăm undeva, nu în adunări pompoase, cu comisii şi para comisii, ci într'o seară, la un pahar de vorbe şi să ne lămurim acuzaţi şi acuzatori, să ştergem cu buretele peste trecut şi dându-ne mâna să salvăm, ce se mai poate salva, dacă nu vroim ca blăstămul fraţilor, cari gem, să cadă asupra noastră.

Fiindcă dincolo de graniţele nefireşti ale Banatului trup din trupul nostru se iroseşte spre complectă neființă. Şi vina numai a noastră este!

i. d.

Informaţiuni

Redacţia şi administraţia ziarului nostru s'a mutat în Str. Eugen de Savoya No. 4. Ori ce corespondenţe rugăm să fie trimise pe această adresă.

Viaţa lui Mussolini este în pericol.

In urma atentatelor neizbutite, impotriva persoanei lui Mussolini, poliţia romană a luat cele mai intense măsurii pentru a pune în siguranţă viaţa Ducelui. In palatul Chiggi, reşedinţa Ducelui, nimeni nu poate să între decât după ce a fost supus unei severe perchiziţiuni corporale. In apropierea palatului poliţia nu admite nici un fel de tumult sau grupări. In timpul nopţii reflectoare puternice luminează întreg jurul şi de seara până dimineaţa poliţia nu admite să treacă nici cu automobil prin apropierea palatului Chiggi.

In acelaş timp ni-se comunică ştirea că antifascitul Bovone, care cu câţiva tovarăşi impreună au plănuit un atentat impotriva Ducelui, a fost condamnat la moarte. Bovone a şi fost executat, conform sentinţei, prin impuşcare din spate, aşa cum se execută desertorii şi criminalii de rând. Tovarăşii lui Bovone au fost condamnaţi la temniţă, între 10 şi 30 de ani.

N. R. — Toate acestea dovedesc că situaţia lui Mussolini este departe de a mai fi aşa de solidă, după cum le place fasciştilor s'o creadă. Ducele şi-a perdut în bună parte popularitatea şi regimul fascist nu mai este departe de finalul cu caracter de neprevăzut.

In Grecia situaţia devine iarăşi tulbure.

Nici nu s'au potolit bine în Grecia ultimile tulburări survenite cu ocazia schimbării de guvern şi alte mişcări încep deja să se ivească, cari uşor pot să ducă la o complectă anarhizare a ordinei sociale din acest stat. Partidul regalist luptă din răsputeri să obţină majoritatea la alegerile viitoare ca astfel să pună mâna pe putere şi să-l readucă pe tron pe regele George. Se vorbeşte însă că dacă la alegeri vor învinge regaliştii, atunci armata se va ridica impotriva parlamentului şi se va spune cu forţa ca regele George să fie adus în ţară.

Dealtfel în sânul armatei s'au ivit unele mişcări foarte îngrijorătoare. La Atena a fost descoperit un mare complot în sânul ofiţerilor şi treizeci de ofiţeri de aviaţie, printre cari şi câţiva ofiţeri superiori, au fost arestaţi.

In toată ţara a fost răspândit svonul că Venizelos are intenţiunea să amâne alegerile anunţate pentru sfârşitul lunei August, şi va constitui un regim dictatorial. Venizelos însă desminte categoric aceste svonuri.

Umorul bănăţean

Bun + Bun = Bun

Era cam inspre toamnă, dar pe la amiazi căldura era destul de chinuitoare, chiar pe poteca umbrită pe care ne trăgâneam picioarele obosite de calea prea lungă. Coboram prin pădurile Dognecei, printre fagi tineri cu coamele nemişcate de nici o adiere de vânt. Cam de vre-o două ore sfârşisem apa din bidon şi înzadar ne-au fost toate căutările, n'am găsit în cale nici urmă de izvor. Tovarăşul meu tocmai propusese să facem un popas, căci, — după spusele lui chiar, — era mai gata „să scoată limba", când sunetul unei voci răsună domol de undeva din apropiere.

— Hă Rujane, drace, dar stai locului, că n'o dat strechea 'n tine!

Şi 'n acelaş timp zărirăm un juncan sărind cu gâtul încordat printre tufişurile ce mărgineau de dreapta poteca. Tovarăşul meu, om de oraş, se opri locului şi se postă în gardă cu băţul ridicat pe umăr. Juncanul se opri susprins de arătarea noastră neaşteptată, şi rămase o clipă aşa, privindu-ne cu ochii lui calmi, bovini, de par'că noi eram poarta nouă.

— Nu vă temeţi, cucoane, că nu muşcă, — rosti în şagă un rumân sdravăn, cât o namilă, eşind dintre tufe. Era trecut de cincizeci, mustaţa-i stufoasă era presărată cu fire albe şi pe buze îi tremura un abia perceptibil zîmbet de ironie, ce viza băţul ridicat al tovarăşului meu. Abătu juncanul, apoi se opri locului şi privi lung la costumele noastre ciudate de turişti.

— Dacă nu vă e cu supărare, de unde veniţi, cucoane?

— Dela Fieru, badeo, şi mergem spre Dugnecea, dacă n'om fi greşit calea, — îi răspunsei eu. Dar n'ai şti să-mi spui, badeo, dacă este vre-un izvor prin apropiere că nis morţi de sete.

— Iaca — ici, la doi paşi îi izvorul, că io iar aci am tras, la apă.

Intr'adevăr la câţiva paşi mai la dreapta, după ce trecurăm prin poiana unde rumânul îşi dejugase juncanii la păscut, găsirăm izvorul.

La rentoarcere găsirăm rumânul şerând pe proţap şi mâncând. In stânga-ţinea de-oparte o bucată de coleşă (mămăligă), iar în cealaltă parte o zămicică (franzeluţă). Cu dreapta rupea câte un dumicat de coleşă, apoi unul de zămicică, ş'apoi le ducea amândouă la gură, caşi când aceasta ar fi fost cea mai firească combinare de mâncăruri.

Nu mă putui reţine: — D'apoi, badeo, e bună coleşa cu zămicică?

Rumânul îşi înalţă privirea, mestecă liniştit şi inghiţi dumicatul din gură, se şterse cu dreapta liberă pe la musteţe, apoi rosti calm, fără cea mai mică nuanţă de glumă:

— D'apoi vedeţi cucoane, zămicica e bună, că-i făcută la oraş, să fie bună. Păi coleşa iar e bună că o lăsat-o Dumnezeu să fie bună. Ş'apoi cum să nu fie bun, bun cu bun?'

Pe faţă nu i-se zări nici cea mai uşoară licărire de zâmbet. Rezolvase algebric cea mai grea problemă de gust şi-atâta tot.

Un atac iugoslav la adresa economiei noastre naționale

Interzicerea tranzitului pentru exportul de vite — Autoritățile românești trebue să ia măsuri urgente

Banatul pierde câteva milioane

Guvernul iugoslav se pare că nu pierde nici o ocazie pentru a-și dovedi dușmănia ascunsă față de țara noastră. Sub masca unei prietenii false, Iugoslavia ascunde pentru România o ură veche și vie încă.

Cea mai nouă dovadă a dușmăniei sârbești a fost dată de către guvernul dela Belgrad prin interzicerea tranzitului pentru exportul nostru de vite în Italia. Această măsură produce mari pierderi pentru o ramură importantă a economiei noastre naționale șiea atinge în mod grav îndeosebi interesele Banatului.

Se știe că pentru exportul nostru de vite Italia constitue astăzi cel mai serios debușeu, am putea spune chiar singurul care poate fi luat în considerare. Praga ne-a închis porțile, iar Viena ne acordă o cotă așa de redusă, încât nici nu poate fi luată în considerare la export.

Inspre Italia cea mai scurtă, deci cea mai sentalilă, rută pentru exportul de vite este peste Iugoslavia. Concomitent cu încheerea convenției de export cu Italia autoritățile românești au încheiat o convențiune pentru tranzit cu Iugoslavia. Condițiunile fixate de către guvernul iugoslav în această convenție nu au fost dintre cele mai prietenești. Astfel, conform acestei convențiuni, vitele, după ce au fost cercetate de către medicii veterinari români, la graniță erau cercetate încă odată de către un medic veterinar sârb, *care dispunea după bunul său plac, de multe ori trimițând înapoi dela graniță transporturi întregi de vite,* pentru un singur care i-se părea lui suspect. In afară de aceia dacă se întâmpla să moară o vită pe drum, hoitul nu putea fi debarcat pe teritoriu iugoslav, ci trebuia dus în Italia. Firește că toate aceste condițiuni dădeau posibilitatea organilor iugoslave să facă tot felul de șicane exportatorilor. Ceiace aceste organe au și făcut din belșug.

In cele din urmă însă autorităților iugoslave nici aceste șicane contiune nu li-s'au părut suficiente și de aceia au procedat pur și simplu la interzicerea complectă a tranzatului de export pentru Italia — sub motiv că unele regiuni din România sunt contaminate de febră aftoasă.

Este foarte adevărat că febra aftoasă bântue în unele comune dela noi. Aceste comune plus regiunea din jurul lor sunt complect închise însă, vitele din aceste regiuni neputând fi aduse nici la târguri, necum exportate, fiind în interesul nosru să impiedecăm orice răspândire a boalei. Deci la nici un caz vite bolnave, sau contaminate, nu puteau ajunge la export, astfel că motivul invocat de către guvernul iugoslav nu este decât un nod în papură.

Inchizându-se tranzitul peste Iugoslavia, exportul urmează să se facă de aci înainte peste Ungaria. Această rută fiind însă mai lungă și prețurile de transport sunt mai mari. Exportatorii calculând aceste spese majorate, în mod firesc vor scădea și prețurile de cumpărare a vitelor, ceia ce constitue serioase pagube pentru producători. Aceste pagube sunt azi cu atât mai mult resimțite, întrucât pentru marea masă a țărănimei vitele sunt astăzi aproape singurul mijloc de câștig. Și că aceste pagube nu sunt mici ne putem ușor convinge dacă ne gândim că numai din Banat se exportează circa 50 vagoane vite mari în fiecare lună.

Autoritățile noastre au obligația să iasă odată din impasibilitatea în care se complac de obiceiu, și să facă pașii necesari pentru curmarea cât mai grabnică a acestei situații.

L. C.

Mișcări revoluționare în armata japoneză

In armata japoneză, una dintre cele mai disciplinate armate de pe glob, au început să-și facă loc unele curente cari dau de gândit guvernului din Tokio. In urma stărilor de nesiguranță și a crizei generale pe care o resimt și ofițerii, mai mulți ofițeri tineri s'au dedat la acțiuni cari sunt pedepsite de lege. Aceste cazuri se datoresc în bună parte însă agenților comuniști cari mișună în societatea ofițerilor și își caută victimele întotdeuna printre cei mai tineri, fiindcă aceștia sunt mai ușor influențabili.

Guvernul japonez este hotărît să ia cele mai severe măsuri pentru a pune capăt acestor mișcări.

Ziarul „VREREA"

este un organ de informațiune precisă și critică obiectivă și independentă.

Când leii fac plimbări pe Corso...

Târgu-Mureș, — Eri a sosit în orașul nostru vestitul circ Kludszky, care și-a construit puternica arenă la marginea orașului și pentru orice eventualitate a încunjurat arena și cu un înalt gard de scânduri. In timp ce se lucra încă, nu se știe prin ce împrejurări, un leu a reușit să evadeze din cușcă, a trecut ca o săgeată prin gardul de scânduri și în câteva clipe a fost în fața mulțimei care se îmgrămădise să vadă instalarea circului. S'a produs o tulburare enormă, lumea a început să țipe și să o ia la fugă în toate părțile, ceia ce a întărâtat și mai mult leul. Fiara s'a repezit înainte prin mulțime, a răsturnat vre-o patru oameni, însă nu s'a oprit la ei, ci a pornit în fugă spre oraș, apucând apoi pe strada principală. In oraș s'a produs o panică enormă. Toată lumea a căutat să se refugieze din fața lui prin case sau prin prăvălii, toate ușile au fost încuiate și baricadate. La un moment dat fiara s'a găsit față în față cu patru copilași cari se jucau, însă a trecut pe lângă ei fără să-i atingă.

După multă alergătură, voind probabil să-și caute un ascunziș s'a aruncat prin geamul unui subsol, însă geamul fiind prea mic s'a prins în deschizătură. Aci l-au ajuns oamenii circului, l-au prins și l-au dus înapoi în cușcă. Din fericire această plimbare „de plăcere" a leului nu a avut nici o victimă.

Loc deschis

(Pentru cele cuprinse in această rubrică redacția nu răspunde)

Declarație

Subsemnatul prin prezenta declar în fața marelui public că începând cu ziua de azi am eșit din cadrele partidului Social-democrat din România.

Ca motivare a pasului făcut țin să stabilesc că m-am convins despre faptul că partidul social-democrat s'a chircit într'un partid burghez ordinar, a azvârlit peste bord ideologia și doctrinile socialite și prin politica sa de pactare și intervenționistă a trădat lupta de clasă și interesele muncitorimei.

Consider ca rușine și crimă se activez împreună cu oameni cari urmăresc numai interese personale, în vederea pactului electoral cu guvernul degradează conferința din capitală a delegaților la o simplă tarabă de bătăi, cari reprezintă numai o clică restrânsă și au pus mâna pe putere printr'un putch, — cari se folosesc de mișcarea muncitorească pentru satisfacerea intereselor lor personale și demult deja au trădat și murdărit numele de „socialiști". Se referă aceasta și la organizația din Timișoara, acărei conducere (?) tot printr'un putch s'a cocoțat și stă de trei ani pe spinarea membrilor, această clică nici din punct de vedere moral, nici din punct de vedere a statutelor nu este îndreptățită se conducă destinele muncitorimei și va veni vremea foarte curând chiar când muncitorimea din Timișoara va mătura din drumul său această șleahtă, cu deviza: se dispară acei cari au prostituat socializmul.

Timișoara, la 21 Iunie 1932.

Traian Novac

560 milioane „sburătoare“

Aproximativ acum an au fost introduse timbrele de aviaţie, cari în mod obligatoriu au fost lipite pe scrisori, cereri acte, chitanţe, bilete de spectacole, etc. Sumele provenite din vânzarea acestor timbre se spunea că sunt destinate pentru ajuiorarea aviaţiei noastre, sau mai corect spus pentru creiarea unei forţe aeriene româneşti, puternică şi serioasă. Şi toată lumea s'a supus fără murmur acestui impozit indirect, fiind vorba aci de implinirea unei reale necesităţi a Ţării.

Nu s'a împlinit însă nici anul dela introducerea acestor timbre şi fabrica de avioane dela Braşov, singura din ţară, a fost închisă, lăsând pe drumuri 1200 de muncitori. Motivul închiderii: Fabrica nu a putut încasa dela Stat sumele ce i-se datorau.

Ce s'a făcut atunci cu sumele provenite din vâzarea timbrelor de aviaţie? O cercetare amănunţită făcută de curând a adus acum lumină în această chestiune.

Din vânzarea timbrelor de aviaţie s'a realizat până acum suma de circa 560 milioane lei, însă din această sumă numai 70 milioane au fost vărsate casierei Statului. Restul de 490 milioane lei a dispărut fără urmă. Unde? — Mister. Nimeni nu a cercetat mai departe. Au dispărut şi gata!

Ceia ce este şi mai interesant însă, că nici despre cele 70 milioane vărsate Statului nu se ştie *nimic*. Au dispărut şi acestea tot fără urmă.

Intretimp, fireşte, singura fabrică de avioane din ţară a trebuit să-şi închidă porţile, fiindcă Statul nu şi-a putut achita datoria faţă de dânsa.

Rânduială, bre!

România plăteşte la ţanc... datoriile externe.

Banca Naţională a anunţat Statele interesate în imprumutul nostru de stabilizare că dobânzile imprumutului scadente la 1 August, impreună cu anuităţile recerute, au fost depuse şi le stau la dispoziţie.

Conform condiţiunilor prevăzute în contracte aceste dobânzi şi anuităţi trebuesc depuse intotdeauna cu 45 zile inainte de scadenţă. Cum scadenţa ratei acesteia este la 1 August, guvernul a depus sumele recerute încă la 15 Iunie.

N. R. Făcând faţă la timp obligaţiunilor sale externe, statul nostru este pus în imposibilitate de aşi face plăţile interne, până şi cele mai necesare, cum sunt salariile şi pensiile. Aici ne-a adus politica milogelilor nesfârşite pe la toţi bancherii streinătăţii, aducând imprumuturi de cari cu greu am putea preciza cine anume a beneficiat. Fapt este că azi ţara plăteşte la ţanc ratele datoriilor externe, în timp ce funcaţionarii şi pensionarii nu şi-au primit drepturile de luni de zile şi mor stricto sensu de foame. Sperăm însă că cel puţin de data aceasta d-l Rist va catadicsi să ne elibereze un certificat de bună purtare, după frumoasa prezentare ce ne-a făcut-o zilele trecute în faţa lumii cu faimosul d-sale raport răsturnător de guverne! Şi când te gândeşti că pentru a scrie acel raport d-l Rist a încasat salarii de milioane dela Statul Român!

Schimbarea comisiei interimare a municipiului Timişoara

„Nu de aceia trebue să plecaţi, fiindcă nu aţi fi co respuns locului ce l-aţi ocupat, ci fiindcă aşa cere obiceiul politic al ţării noastre“...

Repetăm cuvintele adresate de către d-l Dr. Cornel Lazar, noul preşedinte al Comisiei interimare a Municipiului, vechiului preşedinte d-lui Cornel Grofşoreanu, fiindcă ele cuprind, nu o simplă frază de curtoazie, ci un adevăr real. D-l C. Grofşoreanu a corespuns într'adevăr locului pe care l-a ocupat timp de mai bine de un an.

Pentru noi, grupul strâns în jurul acestui ziar, d-l C. Grofşoreanu nu a fost un coreligionar politic şi nici nu ne-am bucurat de prietenia D-sale. Dimpotrivă în multe ocazii a manifestat faţă de noi o ostilitate al cărei motiv nici azi, nu-l cunoaştem. Cu toate acestea nu ne putem opri, acum când pleacă, să nu-i menţionăm după cum se cuvine meritele. Om inzestrat cu o mare putere de muncă, şi o serioasă voinţă de muncă, admirabil cunoscător al treburilor administrative, a reorganizat complect întreagă administraţia muncipiului, punând-o pe baze serioase de muncă. A căutat, şi a reuşit în bună parte, să într'oducă un ritm mai vin în serviciile municipiului, dintre cari unele lâncezeau anchilozate într'un biruocratism sterp şi formalist. A plecat urechea la toate năcazurile cetăţenilor şi pe cât i-a stat în putinţă a remediat relele; energic în hotărîrile sale a ştiut să-şi impună voinţa în toate ocaziile. In treburile gospodăreşti nu i-se poate imputa nici cea mai mică abatere, iar în chestiunile culturale, dintre toţi primarii cari s'au perindat, dânsul a fost cel mai activ. Desigur că iniţiativele sale culturale au suferit de oarecare lipsă a cunoaşterii realităţilor noui, au fost concepute într'un spirit care nu mai corespunde întru totul cerinţelor creiate de nouile frământări social-culturale ale Timişorii de azi, — şi acest neajuns se datoreşte poate în bună parte colaboratorilor D-sale, — însă pentru aceia a ştiut să creeze posibilităţi pentru înfăptuirea multor opere culturale serioase, dintre cari este suficient să amintin editarea antoligiei poeţilor români în traducerea d-lui Franyó.

D-l Grofşoreanu a corespuns într'adevăr locului pe care l-a ocupat.

*

Noul primar, D-l Dr. Cornel Lazar este un om cunoscut cetăţenilor timişoreni, atât prin activitatea sa în timpul cât a ocupat funcţiunea de administrator financiar, cât şi preocupările sale pe terenul sportiv, unde a desfăşurat o intensă şi serioasă activitate. Nu este un om strein de administraţie, dimpotrivă chiar, astfel că suntem îndreptăţii să credem că va şti face faţă sarcinei grele impusă de postul pe care-l ocupă azi.

*

Ceia ce ne-a mirat, şi în bună măsură ne-a revoltat chiar, este faptul că d-l Teodorescu a fost scumit membru în comisia interimară ca reprezentant al muncitorimei. D-l Teodorescu şi consorţii, — am mai spus-o şi atădată altunde, — nu reprezintă muncitorimea. Ei reprezintă doar o clică ce exploatează în mod sistematic interesele mari ale muncitorimei, făcându-şi afacerile lor personale în numele unor mase cu cari nu au nimic comun. In această chestiune însă ne rezervăm dreptul de a reveni mai pe larg.

Charon

Redactor responzabil:
Ion Stoia-Udrea
Ed. „VREREA“ Tip. Csendes.
Timişoara.